

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 073 "Менеджмент"

на тему: «Управління товарною політикою підприємства»

Виконавець:
студентка центру заочної та вечірньої
форми навчання
Прокопенко Діана Андріївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
_____ к.е.н., доцент _____
(науковий ступінь, вчене звання)
Москалюк Ганна Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми У сучасних умовах підприємства стикаються з надзвичайно високим рівнем конкуренції на ринку, що вимагає від них розробки та реалізації ефективної товарної політики. Управління товарною політикою підприємства є однією з ключових функцій управління, яка визначає напрями розвитку підприємства на ринку.

Конкурентна боротьба на ринку вимагає від підприємств зосередитися на розробці та реалізації ефективної товарної політики. Успішне впровадження товарної політики дозволяє підприємствам забезпечити конкурентну перевагу на ринку, підвищити обсяги продажів та доходи. Окрім того, товарна політика є однією з ключових складових маркетингової стратегії підприємства, що сприяє збільшенню попиту на товари та послуги. Тому дослідження та вдосконалення управління товарною політикою підприємства є важливим завданням, яке дозволить збільшити його конкурентоспроможність та прибутковість.

Для забезпечення успішного функціонування підприємства в умовах ринкової конкуренції дуже важливим є правильно організована товарна політика. Відправною точкою в цьому питанні є аналіз ринку, оцінка попиту та пропозиції на товар, визначення особливостей конкурентів, а також власних можливостей та ресурсів підприємства.

Мета дослідження – проаналізувати систему управління товарною політикою підприємства та розробити рекомендації щодо її удосконалення з метою забезпечення конкурентоспроможності та стабільного фінансового стану підприємства.

Завдання дослідження. Для досягнення цієї мети в роботі будуть вирішені такі завдання:

- Проаналізувати теоретичні аспекти товарної політики підприємства, визначити її складові та ролі у стратегічному управлінні.
- Визначити особливості товарної політики підприємства ТОВ "ПТК ШАБО" на основі аналізу ринку та конкурентного середовища.
- Дослідити методики та інструменти управління товарною політикою підприємства, їхні переваги та недоліки.
- Розробити пропозиції щодо вдосконалення товарної політики підприємства ТОВ "ПТК ШАБО" з метою підвищення її конкурентоспроможності та ефективності.
- Провести економічний аналіз впливу запропонованих рішень щодо управління товарною політикою на фінансові показники підприємства.
- Сформулювати висновки та рекомендації щодо практичного використання результатів дослідження в управлінні товарною політикою підприємства та їхньої значимості для розвитку бізнесу в сучасних умовах.

Об'єкт дослідження товарна політика підприємства.

Предмет дослідження управління товарною політикою підприємства з метою підвищення конкурентоспроможності.

Методи дослідження аналіз літературних джерел, експертні оцінки, опитування споживачів, SWOT-аналіз, аналіз фінансових та економічних показників.

Інформаційна база дослідження наукові статті, монографії, дисертації, статистичні дані, звіти підприємств.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (33 найменувань) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 71 сторінка. Основний зміст викладено на 64 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 16 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи управління товарною політикою підприємств»* розглянуто сутність та зміст товарної політики, її цілі та умови здійснення. Також описано етапи та методи формування товарної політики підприємства та розглянуто особливості управління товарною політикою в контексті підвищення конкурентоспроможності підприємства. Встановлено, що управління товарною політикою є ключовим елементом успішної діяльності підприємства на ринку. Відповідальність за управління товарною політикою несуть керівники підприємства, які повинні бути в курсі останніх тенденцій та змін на ринку, щоб забезпечити підприємству конкурентоспроможність та успішність.

У другому розділі *«Дослідження управління товарною політикою підприємства ТОВ «ПТК ШАБО»* проаналізовано загальну характеристику та аналіз фінансово-економічного стану підприємства та оцінено організацію управління товарною політикою. Запропоновано основні заходи щодо удосконалення товарної політики ТОВ «ПТК ШАБО».

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження товарної політики підприємства, було зроблено висновки щодо підвищення його конкурентоспроможності. Товарна політика є ключовим елементом, який визначає дії виробника на ринку, тому її чітке формулювання є дуже важливим. Відсутність чіткої товарної політики може призвести до нестабільності структури асортименту через випадкові фактори, що може привести до втрати конкурентоспроможності та комерційної ефективності товарів.

Однією з ключових та найважливіших задач товарної політики є створення продукту або послуги та керування ними таким чином, щоб інші компоненти маркетингової стратегії були зайвими або використовувались як допоміжні елементи мінімально, з метою досягнення визначених цілей компанією.

Процес формування товарної політики може бути розділений на три етапи: підготовчий етап, етап розробки та планування та етап реалізації товарної політики. Кожен з цих етапів містить в собі ряд дій, які необхідно виконати для ефективної роботи з товарною політикою.

Товарна політика має на меті забезпечити формування асортименту товарів, їх управління та оптимізацію, розробку нових продуктів, що задовольнятимуть потреби клієнтів, вдосконалення наявних товарів, керування життєвим циклом продуктів, створення ефективної асортиментної та сервісної політики, розробку нових упаковок та маркувань, а також підвищення конкурентоздатності продуктів.

У даній роботі надано загальну характеристику компанії ТОВ «ПТК ШАБО» наведено інформацію про його діяльність, головні цілі та завдання. Детально

розглянуто структуру управління підприємством та проведено аналіз фінансово-господарської діяльності компанії за період з 2019 по 2022 роки.

Після проведення дослідження щодо управління товарною політикою підприємства ТОВ «ПТК ШАБО» були зроблені наступні висновки.

Обсяг чистого доходу підприємства у 2022 році склав 2 901 572 тис. грн, що на 6,44% менше, ніж у попередньому періоді, і це є найменшим обсягом доходу за весь період з 2020 по 2022 рр.

Розповсюдження коронавірусної інфекції COVID-19 та війна в країні призвели до загальних негативних економічних наслідків, але які не суттєво вплинули на процес та результати роботи підприємства. Умови контрактів не змінювались; умови договорів не порушувались; умови праці працівників в основному не змінювалися, за винятком переведення незначної кількості працівників на дистанційну роботу та відправлення деяких працівників у відпустку; скорочення робочого часу не здійснювалося.

Чистий прибуток підприємства за підсумками 2020 року склав 263 643 тис. грн, а за підсумками 2021 та 2022 років спостерігалось скорочення на 25,75% та 29,73% відповідно, що призвело до зниження обсягу чистого прибутку до 138 558 тис. грн за 2022 рік.

В ході проведеного дослідження було здійснено SWOT-аналіз, що дозволило визначити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози для ТОВ «ПТК ШАБО». Проведений стратегічний аналіз бізнес-середовища показав, що підприємство діє в умовах змінюваного зовнішнього середовища, тому при формуванні стратегії необхідно враховувати основні можливості та загрози зовнішнього середовища. Серед основних загроз можна виділити: зміна курсу валют та інфляційний тиск, політична нестабільність в країні, низька купівельна спроможність населення, конкуренція на ринку від інших виробників, збільшення вартості сировини та енергоресурсів; до основних можливостей – проведення маркетингових досліджень з вивчення нових каналів збуту, розвиток співпраці з іншими компаніями у галузі, впровадження нестандартних методів просування продукції на різних ринках, ведення на ринок нових продуктів, розвиток нових каналів реклами - наприклад, мобільні повідомлення.

Успішне функціонування ТОВ «ПТК ШАБО» на ринку значною мірою залежить від ефективної товарної політики, яка є ключовим елементом комплексу маркетингу. Компанія пропонує продукцію та послуги, які спрямовані на задоволення потреб покупців та забезпечення її конкурентоспроможності. Основною діяльністю ТОВ «ПТК ШАБО» є надання різноманітних послуг, як: виробництво вина з винограду, дистиляція, ректифікація та змішування спиртних напоїв, виробництво сидру та інших фруктових вин, виробництво інших недистильованих ферментованих напоїв, оптова торгівля напоями, неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами, а також роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, включаючи напої та тютюнові вироби.

Шляхом пошуку та впровадження запропонованих заходів ТОВ "ПТК ШАБО" зможе досягти наступних результатів: розширення асортименту продукції; розроблення та впровадження нових товарів та послуг; розширення мережі збуту;

вдосконалення маркетингової стратегії; забезпечення контролю якості на всіх етапах виробництва; впровадження інноваційних технологій виробництва та збуту; підвищення конкурентоспроможності як продукції/послуг, так і підприємства в цілому; контроль ситуації на ринку; збільшення задоволення споживчого ринку продукцією та послугами підприємства.

Проведені розрахунки показали, що вкладення інвестицій у запропоновані заходи будуть окуплені протягом 2,5 років. На кінець 5-го року прогнозується прибуток від інвестицій у виробництво нового товару у розмірі 467 965 грн, який очікується зростати наростаючим підсумком.

Визначено, що керівництво підприємства має враховувати основні стратегічні напрями розвитку, оцінювати власні можливості та наявні ресурси, а також мати детальне розуміння своїх конкурентів при формуванні основних заходів.